

[Erhard Jakobsen]

til de bestræbelser, som nu er i gang, akkurat som man gør det fra amerikansk side. Så er det stærkt, at man skal gøres til én, der taler for apartheidsystemet. Det er det ene.

Hr. Steen Folke talte om, at det var bedre, at massemedierne beskæftigede sig med sagen end med mig. Hr. Steen Folke kunne jo passende have beskæftiget sig med det, jeg sagde i mit lange indlæg, i stedet for at hæfte sig ved de udtalelser om demokrati, jeg kom med. Så ville hr. Steen Folke og andre formentlig huske, at jeg nævnte ordet »demokrati« i forbindelse med et besøg i Danmark af en statsmand fra et land, hvor der i hvert fald ikke er demokrati. Sat i forhold til det land tør jeg roligt benævne Sydafrika som demokratisk. Sat i forhold til samtlige andre lande i Afrika og den måde, valgene foregår på dér, er Sydafrika mere demokratisk. Det var alene i denne sammenligning, jeg brugte ordet »demokrati«. Det var som modsætning til et østligt land, hvor der ikke eksisterer noget, der ligner demokrati.

(Kort bemærkning).

Kelm-Hansen (S):

Jeg bemærkede mig, at hr. Erhard Jakobsen lagde sig op ad den amerikanske politik i forbindelse med forholdene i Sydafrika. Jeg hørte forleden den amerikanske udenrigsminister sige, at man vil fortsætte med indtrængende at anmode Sydafrikas regering om at opgive den frastødende apartheidpolitik. Gjorde hr. Erhard Jakobsen det samme, da han var i Sydafrika?

(Kort bemærkning).

Erhard Jakobsen (CD):

Jeg havde, i modsætning til hvad mange tror, ikke lejlighed til at træffe repræsentanter for styret. Selv om jeg ville have sagt sådan noget, hvilken vægt har det, sammenlignet med, at det bliver udtalt af Amerikas udenrigsminister? Lad ikke hr. Kelm-Hansens udtalelser afkræfte, hvad jeg sagde før. Jeg håber, at udvalget vil kigge på Santini-rapporten og se, hvor fremtiden formentlig ligger i amerikansk udenrigspolitik.

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

Jeg har siddet og konstateret, at bortset fra forskelle i ordvalg er det en kopi af den de-

bat, vi havde om samme forslag sidste gang. Jeg vil gøre et par bemærkninger til et par af indlæggene.

Jeg kan over for hr. Kelm-Hansen bekræfte, at jeg selvfølgelig er parat til at give udenrigsudvalget en redegørelse for, hvordan arbejdet foregår i FN-sammenhæng og i det særlige udvalg, vi har på nordisk plan.

Hr. Bjørn Elmquist spurgte mig, om jeg kunne oplyse noget med hensyn til forlyden- det om, at der var stop for olie fra Sovjetunionen. Hertil må jeg beklageligvis sige, at det er jeg ikke i stand til her at kommentere. Vi er jo begyndt på statskøb, men ikke når det drejer sig om olie derfra. Det vil jeg selvfølgelig også gerne undersøge yderligere.

Jeg skal også bekræfte, at jeg naturligvis er parat til at give udvalget alle nødvendige oplysninger om kulforsyningsudvalget, dets arbejdsbaggrund og dets sammensætning.

Hr. Kjelgaard har jeg en bemærkning til, og den er mere politisk, for jeg var egentlig også noget forbavset over at høre hr. Kjelgaards indlæg. Apartheidbevillingen fik et hak i tuden, blev kritiseret atter engang med argumentet, at det giver flere våben, og det er selvfølgelig våben til systemer, der stiler direkte imod det socialistiske system. Jeg vil gerne understrege den kendsgerning, vi vel alle ved, at penge fra apartheidbevillingen er penge, der går til humanitære projekter og ikke direkte til våben. Jeg kunne godt lide at sige til hr. Kjelgaard, at alternativet til ikke at have gjort, hvad man har gjort i det land, der i dag hedder Zambia, eller i det land, der i dag hedder Tanzania, ville have været, at man skulle have fundet sig i et fortsat kolonistyre, og det er i hvert fald en betragtningsmåde, jeg ikke kan acceptere.

Det siger sig selv, at de nye systemer i Afrika naturligvis ikke ønsker at kopiere vort system. De erfaringer, de har haft med kolonistyre, har gjort, at de har lagt deres styre til rette, nu vel, ikke som en kopi af vor slags demokrati, men jeg må på det skarpeste tilbagevise hr. Erhard Jakobsen, når han siger, at demokratiet i Sydafrika, hvor ingen sort har stemmeret, er mere demokratisk end i alle andre afrikanske lande.

Nu har hr. Erhard Jakobsen jo været i Sydafrika. Jeg har været i Afrika, men ikke i Sydafrika. Jeg har også et vist kendskab til mange af de bevægelser, som hr. Kjelgaard udtalte sig så kritisk om. Jeg har den ære at